

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7PP/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010080
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122010080.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica samosudcom JUDr. Barborou Sopkovou na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. 03. 2022 o žiadosti E. B., O.R.. XX. XX. XXXX X. Z., o žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdeného E. B., O.. XX. XX. XXXX X. Z., Z. V. F. XXX/XX, Z., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 03. 02. 2022, ktorý mu bol postupne uložený trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/51/2018 zo dňa 20. 08. 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/51/2018 zo dňa 26. 10. 2020 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2Tos/14/2021 zo dňa 24. 02. 2021 v trvaní 10 (desiatich) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 0T/10/2020 zo dňa 19. 03. 2020 v trvaní 10 (desiatich) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/51/2019 zo dňa 23. 01. 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/45/2020 zo dňa 02. 07. 2020 v trvaní 10 (desiatich) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Odôvodnenie

Dňa 03. 02. 2022 bola súdu doručená žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie, ktorú odôvodnil uplynutím lehoty na jej podanie a tiež tým, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude viesť riadny a plnohodnotný život. V prílohe bolo vyjadrenie manželky, ktorá uviedla, že s manželom v spoločnej domácnosti vychovávajú dve dcéry a počas výkonu trestu manželom sa dostali do finančnej tiesne. Manžel bol hlavným zdrojom príjmov rodiny. Ďalej odsúdený súdu predložil potvrdenie spoločnosti (zamestnávateľa) M. F. F.. E.. D.. o tom, že odsúdeného po výkone trestu prijme do zamestnania.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová, kde odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, zaslal súdu hodnotenie odsúdeného k žiadosti o podmiennečné prepustenie, z ktorého vyplýva, že odsúdený vykonával väzbu v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Žilina, kde správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo na požadovanej úrovni, boli zaznamenané negatíva v dodržiavaní právnych noriem platiacich vo výkone väzby, ktoré súviseli so zneužívaním celovej signalizácie na kultúrnej miestnosti, za čo bol riešený pohovorom bez uloženia disciplinárneho trestu. Ďalej boli zaznamenané menšie nedostatky v oblasti čistoty a poriadku v cele a v osobných veciach, ktoré po usmernení odstránil. V uvedenom ústave nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Dňa 31. 03. 2020 bol premiestnený na výkon trestu odňatia slobody v rámci stredného stupňa stráženia do Nemocnice pre obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Trenčín.

Pre výkon trestu odňatia slobody bol v rámci vnútornej diferenciacie ústavu umiestnený do ubytovne s „B“ diferenciacnou skupinou. Jeho správanie, vystupovanie ako aj plnenie pracovných povinností nebolo vždy na požadovanej úrovni, preto mu dňa 19. 05. 2021 bola sprísnená diferenciacná skupina z „B“ na „C“ a z pracovnej pozície pomocníka v kuchyni bol vyradený. Do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica - Kráľová bol premiestnený dňa 25. 05. 2021, kde bol umiestnený do ubytovne s „C“ diferenciacnou skupinou. Adaptácia prebehla bez maladaptívnych problémov. Vplyvom pedagogického pôsobenia sa plnenie jeho každodenných povinností stabilizovalo na požadovanú úroveň a odsúdený začal participovať na vytýčených cieľoch programu zaobchádzania. Správanie a vystupovanie odsúdeného voči personálu je v súčasnej dobe bezkonfliktné a slušné. V dodržiavaní ústavného poriadku, právnych noriem platných vo výkone trestu odňatia slobody a časového rozvrhu dňa nie sú zaznamenané nedostatky. Dňa 14. 12. 2021 mu bol a na základe návrhu pedagóga zmenená diferenciacná skupina z „C“ na diferenciacnú skupinu „VO“ (výstupný oddiel) v rámci národného projektu Šanca na návrat, ktorého cieľom je u osôb vo výkone trestu odňatia slobody znížiť riziká sociálneho vylúčenia. V rámci resocializačných a výchovnovzdelávacích programov sú odsúdenému poskytnuté informácie zhrnuté do modulov o sociálnej komunikácii, sebapoznání, zamestnanosti, právnych aspektoch, finančnej gramotnosti, závislostiach a rodinných vzťahoch. Menovanému bolo riaditeľom ústavu dňa 21. 01. 2022 povolené opustenie ústavu v sprievode príslušníka zboru za účelom vybavenia občianskeho preukazu. Počas aktuálneho obdobia výkonu trestu odňatia slobody je disciplinárne odmenený jedenkrát formou pochvaly a disciplinárne potrestaný nie je. Voľný čas trávi zmysluplne - venuje sa aj telesnému cvičeniu a zapojil sa do turnajov v spoločenských hrách. Odsúdený je pracovne zaradený na pracovisku Zedko - hala, zamerané na rozoberanie a následné triedenie elektroodpadu. Má osvojené pracovné návyky a manuálne zručnosti má na dobrej úrovni. Za plnenie pracovných povinností bol disciplinárne odmenený. Kontakt udržiava s manželkou, deťmi. Vzťahy sú na dobrej úrovni. Resocializačná prognóza je menej priaznivá, riziko recidívy trestnej činnosti je vyhodnotené ako stredné. Odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča sa ho podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Súd vo veci podmiennečného prepustenia určil termín verejného zasadnutia. Súd vykonal dokazovanie prečítaním listinných dôkazov a vypočul aj odsúdeného.

Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanom návrhu.

Zástupca ústavu na výkon trestu odňatia slobody uviedol, že od vypracovania hodnotenia k zmenám nedošlo, zotrval na záveroch hodnotenia.

Prokurátor žiadal návrh zamietnuť. Odsúdený vzhľadom na jeho doterajší život a správanie sa nedáva záruku, že povedie riadny život, ako to tvrdí.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery všetkých uložených a nariadených trestov odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že

v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenia vyjadrujú predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu.

Odsúdený E. B. v súčasnosti vykonáva postupne uložené tresty odňatia slobody:

1. trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/51/2018 zo dňa 20. 08. 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/51/2018 zo dňa 26. 10. 2020 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2Tos/14/2021 zo dňa 24. 02. 2021 v trvaní 10 (desiatich) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia,
2. rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 0T/10/2020 zo dňa 19. 03. 2020 v trvaní 10 (desiatich) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a
3. rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 6T/51/2019 zo dňa 23. 01. 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/45/2020 zo dňa 02. 07. 2020 v trvaní 10 (desiatich) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený bol doteraz deväťkrát súdne trestaný, za majetkovú (dvakrát) a násilnú (dvakrát) trestnú činnosť, pre trestné činy porušovania domovej slobody, trestný čin nebezpečného vyhrážania, trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a v ostatných troch razoch za trestné činy marenia výkonu úradného rozhodnutia. Prvých päť odsúdení vykonal E. B. tak, že raz mu bolo trestné stíhanie podmienenčne zastavené, ďalšie dve odsúdenia zrušené pri ukladaní súhrnného trestu, kedy aj mal možnosť preukázať vedenie riadneho života počas skúšobnej doby podmienenčného odsúdenia, ale túto nevyužil a bol mu trest premenený na nepodmienečný. Z toho bol nakoniec podmienenčne prepustený, kedy sa aj v skúšobnej dobe už osvedčil, a teda viedol riadny život. Následne vykonával nepodmienečný trest odňatia slobody pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. V rokoch 2017, 2019 a 2020 sa trikrát po sebe dopustil trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia, raz bol odsúdený k podmienenčnému trestu (ale bol mu jeho výkon nariadený) a v dvoch prípadoch bol odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody.

Odsúdený bol priestupkovo postihnutý raz za priestupok zo dňa 08. 05. 2017, ktorého sa dopustil tak, že ako vodič po požití alkoholických nápojov a potom, čo sa nepodrobil úkonom potrebným na vrátenie vodičského oprávnenia a nerešpektoval ani znamenie o smere jazdy. Za to mu bola uložená pokuta vo výške 1 000,00 Eur a bol mu uložený zákaz činnosti v trvaní 40 (štyridsiatich) mesiacov.

Možno konštatovať, že odsúdený začal páchať trestnú činnosť už ako mladistvý, a to opakovane. Trest odňatia slobody pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky (odsúdenie č. 6 v odpise registra trestov) odsúdený vykonal dňa 01. 05. 2016. Po vykonaní trestu odsúdený viedol riadny život jeden rok a jeden týždeň, kedy sa dňa 08. 05. 2017 dopustil závažného priestupku (viedol osobné motorové vozidlo bez vodičského oprávnenia a pod vplyvom alkoholu) a následne dňa 08. 11. 2017 viedol osobné motorové vozidlo, hoci mu plynul zákaz činnosti uložený mu rozhodnutím Okresného dopravného inšpektorátu Tvrdošín. Dopustil sa tak trestného činu, za ktorý mu bol uložený podmienenčný trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/51/2018. Počas skúšobnej doby tohto podmienenčného odsúdenia a ďalšieho trestu zákazu činnosti dvakrát, dňa 04. 01. 2019 a dňa 07. 02. 2019, viedol osobné motorové vozidlo, hoci bol uznaný vinným v priestupkovom konaní a takisto v konaní trestnom. Následne dňa 03. 02. 2020 zas viedol osobné motorové vozidlo. Počas obdobia v rokoch 2017, 2019 a 2020 odsúdený celkom päťkrát porušil zákon, kde jeho konanie raz bolo posúdené ako priestupok, štyrikrát ako trestný čin. Odsúdenému v krátkej dobe nebola výstrahou pokuta a zákaz činnosti, nebolo mu výstrahou podmienenčné odsúdenie a dokonca mu nebolo výstrahou ani uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody. Aj napriek tomu sa toho istého skutku dopustil znova. Preto aj aktuálne vykonáva postupne uložené tresty odňatia slobody.

Dá sa teda konštatovať, že odsúdený začiatok vlastného produktívneho a pracovného života trávil páchaním trestnej činnosti a dopustil sa aj jedného priestupku. Napriek týmto skutočnostiam dokázal istú dobu viesť riadny život, založil si rodinu a aj počas výkonu trestu odňatia slobody je hodnotený ako manuálne zručný pracovník, zamestnanec. Svojím prístupom si vytvoril podmienky na to, aby

bol zaradený aj do výstupného oddielu („VO“), do operačného programu „Šanca na návrat“ (bližšie pozri napr. www.sancananavrat.sk <<http://www.sancananavrat.sk>>, tiež § 85 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Teda tieto okolnosti sú pozitívnym signálom resocializácie odsúdeného, ktorá je však v jeho prípade v začiatkoch. Aj v tejto súvislosti mu bolo riaditeľom ústavu povolené opustenie ústavu v sprievode príslušníka. Toto opustenie ústavu však malo súvis s jeho zaradením do výstupného oddielu, nemalo súvis s uložením disciplinárnej odmeny.

Nemožno si nevšimnúť, že odsúdený počas výkonu väzby a čiastočne aj počas výkonu trestu odňatia slobody sa nesprával vždy v súlade s ústavným poriadkom a predpismi platiacimi v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, dokonca mu bola aj sprísnená vnútorná diferenciacia trestu preradením z „B“ ubytovne na „C“ ubytovňu, na ktorej je aj teraz zaradený.

Súd nemá v úmysle a ani za cieľ demotivovať odsúdeného v tom, že jeho zaradenie do pilotného projektu Šanca na návrat nemá svoj význam. Práve naopak, je zrejmé, že odsúdený robí pokroky v správaní, v akceptovaní autorít a participuje aj na programe zaobchádzania, čím sa skutočne pripravuje na bežný občiansky život so zaradením sa do spoločnosti. Na preukázanie splnenia materiálnych podmienok podmienenečného prepustenia však nepostačuje len zaradenie do osobitného - výstupného oddielu. Nie je totiž zrejmé, či k spáchanej trestnej činnosti zaujal kritický postoj. Takýto argument nepoužil ani v žiadosti, ani vo výsluchu. Žiadosť o prepustenie nijako nerozvinul. Žiadnym spôsobom nekonkretizoval, ako konkrétne zmenil svoj postoj, ako chce reálne zmeniť svoj život, z čoho sa poučil, keď predtým mu k tomu nepostačovali sankcie a odsúdenia.

Z hodnotenia ústavu na výkon trestu odňatia slobody mal súd za preukázané, že odsúdený preukazuje polepšenie. Napriek dobe, ktorú strávil vo výkone trestu odňatia slobody, je zaznamenaná len jedna disciplinárna odmena. Práve však výchovným pôsobením trestu si odsúdený osvojil pracovné návyky, participuje na programe zaobchádzania, kedy prostredníctvom neho je napíňaný aj účel trestu. Odsúdený sa síce adaptoval v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody, no nezaujal k svojej trestnej činnosti reálny kritický postoj.

Je však zistiteľné a aj preukázané, že odsúdený sa dopúšťal trestnej činnosti opakovane a systematicky, pričom jeho trestná činnosť bola zisťovaná a odhaľovaná aj postupne (ukladanie súhrnného trestu). Už ako mladistvý bol trestne stíhaný, jeho trestná činnosť bola aj závažnejšia (násilná). Ani najprísnejší trest, uložený mu v mladom veku, ho však neodradil od pokračovania v trestnej činnosti. Predchádzajúce odsúdenia mu tak neboli ponaučením.

Osobnosť odsúdeného, jeho vek a s tým súvisiaca početnosť odsúdení (9 záznamov v registri trestov) a závažnosť spáchanej trestnej činnosti (čo do počtu opakovania skutkov a tiež závažnosť trestných činov) v súhrne zakladajú dôvodnosť obavy, že by sa odsúdený na slobode mohol dopustiť ďalšej protispoločenskej činnosti.

Pri rozhodovaní o žiadosti, resp. návrhu o podmienenečnom prepustení je vždy dôležité skúmanie, či odsúdený doteraz vykonaným trestom preukázal nápravu a či je možné očakávať, že povedie riadny život. Podľa názoru súdu odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody ešte nedospel k prehodnoteniu životných priorít a k tomu dospeje až po tom, čo bude naďalej aktívne participovať na programe zaobchádzania.

Na základe vyššie uvedených skutočností má súd za to, že ďalší výkon trestu je u odsúdeného E. B. potrebný a odôvodnený, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdeného o podmienenečnom prepustení zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do 3 pracovných dní od oznámenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.